

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:

Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

A berlini út célja.

Gömbös Gyula berlini utazását a belpolitikai ellenzék titokzatosnak és homályosnak iparkodott beállítani. Megfelekedett arról, hogy bármilyen legyen is az ellentét a kormány és ellenfelei között a belpolitikában, az ország kormányának külpolitikai akcióit az egész országnak, az egész nemzetnek, tehát a politikai ellenzéknek is egységesen támogatni a nemzeti lelkiismeret parancsa. Az ellenzéki kritikuskok szorgosan iparkodtak Gömbös utját a titokzatosnak, a homály ködébe borítani. Rejtelmes belső politikai frontváltásról rebesgettek. Olyasfélét is sejtettek, mintha a berlini utazás fordulatot jelentene a magyar külpolitika olasz orientációjában és mintha Ausztriával szemben a Gömbös-Hitler találkozás barátságatlan lépést jelentene. Azt is felhozták, hogy az izolált Németországgal való barátkozás elfordítja tőlünk Franciaország és Anglia jóindulatát.

Mindezeket a kombinációkat és mondvacsinált aggályokat egy csapással eloszlatta a miniszterelnök két beszéde, melyek közül az egyiket délelőtt mondotta el az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén, a másikat pedig ugyanaznap délután a képviselőházban tartotta. Gömbös Gyula határozottan kijelentette, hogy amiként a fascizmus átültetéséről nem lehetett szó, azonképpen a horogkeresztes politika meghonosítása Magyarországon teljesen ki van zárva. Jellemző, hogy a kritikuskoknak ezt a hangulatkeltésre szánt beállítását a miniszterelnök határozott kijelentése annyira agyoncsapta, hogy a tisztelt urak és sajtójuk róla többé nem is beszélnek.

Ugyancsak meggyőzően mutatta ki, hogy a kormány külpolitikai vonalvezetése miben sem változott. Mert a berlini utazás ezt a külpolitikai orientációt egyáltalán nem érintette. Külpolitikánk legerősebb bázisául változatlanul megmarad az osztrák-magyar barátság, ami pedig Ausztriát illeti, éppen Dollfuss kancellár jelentette ki, hogy az osztrák-magyar barátság soha olyan bensőséges és szoros nem volt, mint most. A miniszterelnöknek tehát nem is kellett tovább bizonyítania, hogy az ellenzék vagy téved, vagy ferdit akkor, amikor a berlini utazástól akár az olasz, akár az osztrák barátságot és benső viszonyt félti.

Minthogy sem belpolitikában, sem külpolitikában ez az utazás a legtávolabbról sem jelenthet bármiféle eltérést Gömbös kormányának eddigi vonalvezetésétől, a magyar és a német kormányelnök rövid találkozására körül mesterségesen terjesztett titokzatosnak és homály teljesen és végleg szétfoglott.

Marad tehát az utazásnak gazdasági indoka. Az ország felelős államférfia igenis a magyar mezőgazdasági kivitel érdekében tanácskozott a német birodalom kancellárjával. Erre alapos oka van. Gömbös már Mussolinival és azután Dollfussal történt személyes érintkezésével nagy sikert ért el az olasz, majd az osztrák gazdasági kapcsolatok kiépítésében. Ezt a kipróbált módszert alkalmazta most is, amikor a gazdasági tárgyalások előmozdítása érdekében alkalmat keresett Németország vezető kormányférfiával való személyes megbeszélésre. A német birodalom minden önellátási

törekvése ellenére még mindig igen nagy behozatalt tart fenn mezőgazdasági, különösen élelmezési cikkekben, tehát a magyar mezőgazdaságnak igen fontos kiviteli piaca lehet. Az utóbbi évek folyamán egyre kevesebbet vett fel tőlünk Németország, holott meg volna a lehetőség arra, hogy agrárcikkeink jelentős piaca lehessen. Ezt a lehetőséget iparkodott megragadni Gömbös Gyula, amikor valóban felcsapott az ország első kereskedelmi utazójának. Ki veszi ezt tőle rossz néven?

Minden csoda csak három napig tart. A berlini utazás állítólagos rejtélye is néhány nap alatt teljesen tisztázódott. Nincsen semmi homály, nincsen semmi titokzatosnak. Az ellenzéknek az a kísérlete, hogy a miniszterelnök eddigi nagy politikai és reális sikereit valamilyen képpen a berlini incidenssel elhomályosítsa, szánalmas kudarcot vallott. Gömbös megy tovább a maga útján, amely a Nemzeti Munkaterv egyes állomásain át az ország talpraállítására vezet.

A Nemzeti Egység Párt megalakult Hajduszoboszlón.

Mozgalmas napja volt vasárnap Hajduszoboszló megyei városnak. Ekkor alakult meg nagy lelkesedéssel a Gömbös Gyula vezérlete alatt működő Nemzeti Egységpárt az Uránia-mozgósínház helyiségében, melyet az egybegyűlték zsúfolásig megtöltöttek. Fokozta az érdeklődést ama körülmény is, hogy dr. vitéz Hadházy Ferenc országgyűlési képviselő és a kerületi pártelnök Szécsy Miklós ny. polgári iskolai szakfelügyelő-igazgató az alakuló közgyűlésen megjelentek. Békésy Jenő kir. közjegyző, pártelnök a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Magyar testvéreim!

Minden adomány az Ur Istentől való, aki az anyagi és szellemi javakat örök bölcsessége szerint osztja szét közöttünk, nekünk pedig keresztényi megnyugovással kell fogadnunk az ő rendelkezését.

Én sem zúgolodom, bár sohasem szerettem volna jobban, mint ebben az ünnepélyes pillanatban, hogy az én gyöngye szavam a jerikói kürtök erejével szólalhatna meg és leomlasztaná a választó falat magyar és magyar között.

Sajnos, én ilyen szónoki tehetséggel nem rendelkezem, de szentül meg vagyok győződve arról, hogy ami az én képességeimből hiányzik, azt pótolni fogja az igazság ereje.

Évszázadok véres árnyéka borítja homályba a magyar történelem fényes napjait és ha e szomorú, sokszor végzetes események okát, vagy bekövetkezésük lehetőségét

kutatjuk, majdnem mindig ott találjuk a történelemnek ezeken a sötét lapjain a nemzeti egyenlenség véres kezének bélyegét.

Azt tartja ugyan a közmondás, hogy saját kárán tanul a magyar, de a háboru végén, az összeomlás után is sajnosan kellett tapasztalnunk, hogy a polgári összetartás teljes hiánya miatt egy pár száz mindenre elszánt lelkiismeretlen kalandor az utolsó fegyvert is ki tudta csavarni a kezünkéből.

A nemzeti egyenlenség és a polgári társadalom teljes szervezetlensége tették lehetővé, hogy a szegyeteljes trianoni béke elkövetkezhetett, de mi most nem akarunk ezért senkit sem tetemre hívni és nem akarunk a mullak bűneinek hánytorgatásából tőkét kovácsolni, mert mi nem hátrafelé, hanem bizakodó arccal a jövődöbe, előre nézünk.

Porbasujtott, megcsönkített ország vagyunk ugyan, de nem vesztettük el és nem fogjuk sohasem elveszíteni a feltámadásban való törhetetlen hitünket és bizodalunkat.

Ennek a hitnek és bizodalomnak hathatós megerősítéséhez hatalmas erővel járult hozzá vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök ur, amikor a magyar nemzeti egység gondolatát felvetette és ezt a nemzeti egységet a gyakorlatban is meg akarja valósitani.

A magyar embernek sok jó és nemes tulajdonsága mellett, sajnos meg van az a hibája is, hogy pillanatnyi fellobbanás és erőkiejtés után, hosszabb kitarást kívánó

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolesóbban vásárolhat mindennemű **arany és ezüst ékszereket!**

**Ügyeljünk a Bayer keresztre,
mely minden tablettán látható.**

fárasztó munkára kevés a hajlandóság benne, pedig ez a nemzeti munka, amelyre mi most vállalkoztunk, nemcsak teljes odaadást, hanem igazi, férfias kitartást is kíván.

A győzelem csak harccal vívható ki, a harc pedig csak úgy vezethet győzelemre, ha egyetlen-igazi igazi vezért követünk.

Ilyen vezérünk vitéz Gömbös Gyula, akit bátorság, bölcsesség és becsület vezet, aki mindnyájunk boldogulását szívén viseli és a nemzeti élet újjáépítésének azt az útját járja, amelyet nemzeti munkatervében lefektetett és ha ezt a munkatervet meg is tudja valósítani, Magyarország biztosan halad a jobb jövő felé.

Ehez a munkához azonban feltétlenül szükséges a magyar nemzeti egység, de ennek megvalósítása felülmúlja az egyes ember erejét és azt csak a magyar társadalom szervezete hozhatja létre.

A nemzeti egység mozgalma tehát tulajdonképpen társadalmi szervezkedés, amely a pártpolitikát csak elkerülhetetlen eszközként tekinti és a pártpolitikán túlmenően az egységes magyar társadalom eredményes munkálkodását akarja biztosítani és biztosítani kívánja azt, hogy végre a becsületes munkát valódi értéke szerint tudjuk megjutalmazni, mert bizony a fáradságos munkának és magának a munkásnak sem volt meg az a becsülete, amelyet minden dolgozó magyar ember megérdemel.

Ennek a legnagyobb oka éppen a magyar társadalom szervezetenlensége volt, tehát ez a mi szervezkedésünk nem pártpolitikai, hanem tulajdonképpen kenyérkérdés, mert csak a becsületes munka megfelelő megbecsülése árán tudunk kenyeret juttatni a nélkülözők asztalára.

Igen tisztelt ünneplő közönség!

A magyar történelem ezer hosszú és nehéz esztendeje alatt talán egyszer sem történt még meg az, hogy szerte ebből az országban egyszerre gyuladjanak ki a nemzeti egység gondolatának most még talán halvány, de az idők folyamával mind messzebb és messzebb világító lángjai, hogy mint a pásztortűz az őszi éjszakában, úgy lobogjanak fel a magyar élet tenger pusztaságán. Több mint 3000 község és város bontja ki ezen a napon a magyar nemzeti egység magasztos, büszke lobogóját s ha arra gondolunk, hogy osztály- és felekezeti különbség nélküli hány millió és millió magyar szív dobban meg ezen a napon a testvéri szeretetnek, az összefogásnak és az egyetakarásnak mindent megváltó jegyében, nem kétkedhetünk a magyar nemzeti egység diadalra jutásában.

Viszont azonban szomorúan és némi aggodalommal gondolhatunk arra, hogy e szerencsétlen ország maradék magyarjai között most is sokan vannak olyanok, akik ennek a nemzeti összefogásnak történelmi szükségességét nem ismerik el, sőt annak minden igyekezetével utját akarják állani. Én azonban feltétlenül bizom abban, hogyha ezek eleinte — szervezetenlenségünk követ-

keztében — némi eredményeket érnek is el, mozgalmunk megerősödésével minden gár cvetésük bizonyosan meg fog hiúsulni s ahogy Kossuth Lajos mondta: „Az egységes Magyarországot a poklok kapui sem dönthetik meg”.

Ez a jelvény, amelyet hitem és reménységem szerint napról-napra löbber fogunk hordani, nem csupán valamely politikai párt jelvénye, hanem a magyar nemzeti egység jelvénye, amely egyúttal a nemzeti termelő és alkotó munkát is jelképezi.

Mindenki vegye tudomásul tehát, hogy ez a jelvény egyúttal a nemzeti egység érdekében kifejtett munka elismeréséről is szolgál és mindazokat megilleti, akik ehhez a mozgalomhoz és annak vezéréhez: vitéz Gömbös Gyulához szívvel-lélekkel csatlakoznak.

Minden igaz magyar embernek kötelessége lenne tehát, hogy ehhez a mozgalomhoz csatlakozzék s azok, akik erre ekköztök magukat, a magyar nemzeti egység magasztos gondolatának szolgálatába léptek.

Ennek a nemzeti egységnek igyekeztünk megfelelő otthont is teremteni s ez az otthon a Hajdumegyei Takarékpénztár épületében pár napon belül tagjaink rendelkezésére áll s ott mind én, mind pedig a körzeti alelnökök és titkárok bizonyos napokon okvetlenül meg fogunk jelenni, hogy tagjainknak ügyes-bajos dolgaikban segítségükre legyünk és e'ore is biztosíthatok mindenkit, hogy ott minden egyes tagtársunk meghallgatásra, megértésre és támogatásra fog találni.

A magyar nemzeti társadalom, ebben az országban ilyen módon még sohasem volt megszerveve, mert mi nem múló hangulatra építjük fel szervezeteinket, hanem komoly munkára határoztuk el magunkat, mivel csak fegyelmezett nemzeti társadalom biztosíthatja a magyar nemzetnek az új ezer esztendőit.

Szeretettel és bizalommal kérek fel tehát mindenkit, szentelje erejét ennek a nemzeti munkának, mert az állam erejét csak a nemzeti egység biztosíthatja, az állam ereje pedig biztosítja az egyesek boldogulását.

Teljes bizalommal és a nemzeti egység hatalmába vetett hittel kell tehát követnünk a vezért, hogy nehéz és fáradságos munka árán megvalósíthassa azt a magasztos tervet, amelyet élete céljául tűzött ki és hogy ez a nemzet a népek családjában újból elfoglalhassa azt a helyet, amely ezeréves multjánál fogva megilleti.

Ha ez a mi mai összefogásunk nemcsak múló fellángolás, ha mindazt amit itt elmondtam a gyakorlatban is meg tudjuk valósítani, ha a jövődében nem teszünk különbséget osztály és felekezetek szerint a magyar és magyar között s végül ha vezérünk jelszavához hiven minden munkánkban minket is a bátorság, bölcsesség és becsület vezet, akkor bátran elmondhatjuk az Írás szavaival: „Feltámadunk!”

Az elnöki megnyitót általános lelkesedés és éljenzés fogadta. Majd Szécsy Miklós kerületi pártelnök tartott gyűjőhatású lelkesítő beszédet, végül dr. vitéz Hadházy Ferenc szólalt fel. Meggyőző, lelkes szavakkal mutatta ki a Gömbös-kormány eddigi kormányzati sikereit, amelyek közül egyik fontos ténykedése többek között az is, hogy a szoboszlói földgáz értékesítésre kétszáz ezer pengő befektetést biztosított; a nehéz helyzetben levő gazdák és munkások részére nagyobb mennyiségű rozsol utalt ki az aratásra.

A nagytetszéssel és tapssal fogadott felszólalások után dr. Békésy Jenő pártelnök indítványára megalkotották a helyi pártszervezetet. Alelnökké választották: Böszörményi Ferenc igazgató-tanító, Szilágyi Ferenc gazdálkodó, Császi Antal gazdálkodó, Végh Lajos kereskedő, B. Nagy János gazdálkodó, Makay Sándor gazdálkodó. Titkárok lettek: Horváth Ferenc polgári iskolai tanár, Pely Gyula m. kir. adótitzt, Tollas József m. kir. adótitzt, Sárny Lajos gazdálkodó, Székely Imre m. kir. adótitzt, Árva Ferenc gazdálkodó.

Ezután megválasztották a 200 tagú választmányt, amelyben a választópolgárság minden rétege képviselve van. Ezután a választmány tagjai lelették az előirrot fogadalmat. Végül elnök közölte a párttagokkal, hogy a Nemzeti Egység pártköre a Hajdumegyei Takarékpénztár földszinti helyiségében nyolc napon belül megnyílik s ott az érdeklődők felvilágosításokat bármikor kaphatnak. Az alakuló közgyűlés a Hymnus elénekülésével végződött.

A „Hajó”.

Két magyar művész: Remsey György festőművész-poéta és Toronyi Gyula operaházunk régi, kitűnő tagja igazán művészi munkára szövekezett: a mai, vigasztalhatatlannak látszó magyar és kiváltkép székely sorsnak irreudenta-színmű alakjában való megfestésére. Színművük a Magyar Nemzeti Szövetség kiadásában most hagyta el a sajtót és a „Hajó” szimbolikus nevét viseli. Már címében is lelki rokonságot mutat egész koncepciójában szépirodalmunk klasszikus szép alkotásával a „Hid”-dal.

Amint Herczeg Ferenc „Hid”-jában a Lánchid szimbolizálja Széchenyi István egész tragikumát, ugy Remsey és Toronyi színművében a „Hajó” fogalma testesíti meg a gyűlölet tengerén hanykódó magyar sorsot, amely csak akkor láthat virradást, ha „mint egy új Noé bárkája a Magyar Feltámadás ünnepén magyar partot ér, ahol milliók várják a megbékélt szívek hálalénekével”.

Egy magyar hajó, a messze vizeket járó „Honvéd” nevű kereskedelmi hajó dönti el egy ismeretlen, minden kereskedelmi úttól messze fekvő szigeten szinylődő és már 15 éve hajótörés folytán raboskodó magyar apa és két gyermeke sorsát. Bojtay István, erdélyi székely birtokos elvesztette imádott feleségét, elvesztette vagyonának javarészét és két kis gyermekével: Máriával és a még kisebb Lászlóval az Újvilágba ment szerencsét próbálni. Vállalkozását szerencse kísérte és vagyonát visszanyerve, gyermekeivel hajóra ült: az ősi föld hazahívta. A hajó szerencsétlenül járt egy rettentő viharban, elpusztult személyzetével és utasaival együtt, csak hármukat dobták ki a hullámok egy elhagyott és lakatlan zátonyszigetre. Itt serdültek fel Bojtay gyermekei s várták apjukkal együtt már 15 éve a világ folyásából kiesve a szabadulás napját. Lelkük egyre hullámzott a bizó remény és a vigasztalhatatlan reménytelenség között. És egyszer mégis eljött a szabadulás órája. A magyar kereskedelmi hajót a vihar szeszélye utjától eltérítette, elpusztította és a számkivetettek segélyére sietett, hogy felvegye őket hajójára. E parancsnoktól tudja meg Bojtay leánya nemzetünk egész tragédiáját, amelyet azonban mindketlen eltitkolnak a két férfi elől, akiknek életét féltik, ha megtudnák hirtelenül és

váratlanul a nemzet mindennél nagyobb szerencsétlenségét. E helyt mondja Peterdy Máriának a mentők és mentettek sorsának közönségét:

„Magyar hajó, mely soha se ér hazai révbe. A végtelen vizeknek bolyongó vándorai. Magyar hajó, amelynek nincsen kikötője. Egy marék magyar föld, mely nyugalmát soha nem lelik. Vállalják-e ezt a sorsot, ezt a rettenetes valóságot?”

A színmű második felvonása a tengeren játszódik le. A parancsnok és Mária szívei egymásra találalnak egy emberéletre, ellenben az apa és a fiu mégis megtudták a rettenetes valóságot, hogy hazátlanok lettek, mert „az emberiség meggyalázta önönmagát, lelkek szaggatták egymást, milliók szenvedtek s a végén megittasulva a tengerként kiömlő vér szagától, a gyűlölet ördögi harcában elveszett maga az: Ember!” Bojtay kétségbeesése határtalan.

A harmadik felvonás az eddig szereplők közül csak az apát, Bojtayt viszi haza Erdélybe. Félőrltként és titokban faluról-falura jár, hogy megépítse a lerombolt igazságot, vagy meghaljon érte. Fájdalommal látja férjezett leányának házában, hogy unokája oláhu! köszönti, hogy veje prefekusai minőségben az új uralmat szolgálja, hogy a székely nép kiirtás előtt áll és az őt üldöző Gyorgycsnek, renegátnak odavágja: „Lázadás, hogy a székely védi hazája földjét? . . . Elvettétek tőlünk a levegőt, az eget, a székely bércek tiszta orkait, a székelynóta bánatos gyönyörét . . . Megöltétek a székely lelket! Nincs maradása övéinél és hazamegy ősi kuriájába — meghalni. Halála előtt ragyogó viziót él át. Ott messze valami csodálatos fény dereng . . . Ragyogó gályán, dagadó vitorlakkal új hajósok jönnek a békélt vizeken s a hajó ormán az istenség örök, tiszta képe. Ott, ott a megváltás, a béke.” E látomány vigaszában nyugodtan hal meg, ő már látta a magyar feltámadást.

Rövid foglalatát adtuk a társ-szerzők minden igaz magyar szívben bizonyára visszhangot keltő szép művének és néhány idézetben rávilágítottunk a színmű költői szép nyelvére.

Tudjuk, hogy a mai viszonyok között a fővárosi színházak színpadára aligha fog erősen irreudentikus irányzata miatt egyhamar kerülni. De meg vagyunk győződve arról is, hogy a vidéken, az ifjuság мүkedvelő színpadain és hazafias ünnepekkel egybekötött színelőadásokon ugyanugy fog zajos tapsokat kiváltani, mint ahogyan a könnyeket nemcsak a hallgató, de az olvasó szeméből is. Gratulálunk a két művésznek Derekas és érdemes munkát végeztek.

A mű megrendelhető a Magyar Nemzeti Szövetségben (V., Géza-utca 4.) Ára két pengő.

Steiner Emil
gyöngyösi bortermelő
ajánlja kitűnő minőségű
hegyi fajborait
az alábbi olcsó áron
50 literől feljebb,
kölcsönhordókban, utánvét mellett:

Visontai rizling, vagy siller	30 f.
Leányka pecsenyebor	40 f.
Mézédes csemege vörös, v. fehére	70 f.
Vörös ürmös és muskotály asszu	70 f.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Demjén Ferenc lelkész prédikál. Az istentisztelet alatt a 12 éves fiu- és leányövendékek ünnepélyes konfirmációja megy végbe, majd a növendékek urvacsorát vesznek. Az ünnepélyes konfirmációban a gyermekeket Bélteki Lajos és Demjén Ferenc lelkészek részesítik. A délutáni 3 órás istentisztelet Fehér János segédlelkész végzi.

— **Gömbös Gyula** miniszterelnök június 17—18. napjain Berlinben járt. Gazdasági és politikai kérdések nyertek megbeszélést ottléte alatt.

— **A Hajduszoboszlói Nemzeti Egység pártkör**e mai napon a Hajdumegyei Takarékpénztár Rákóczy-utcai frontja földszinti tagas helyiségében megnyílt. Hírlapok díjmentesen állanak a pártkör tagjai részére a helyiségben.

— **Hitelesítési vizsgák** folytak szombat délelőtt a református templomban. 280 fiu és leány gyermek járult a vizsgákhoz, amelyek dicséretes sikerrel állottak ki.

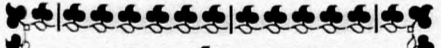
— **Évzáró istentisztelet** tartott a református elemi iskola tegnap reggel 8 órakor. 1600 gyermek jelent meg az Istenházában. Bélteki Lajos lelkész, iskolaszéki elnök mondott hálaadó imát s bucsuztatta el a múlt iskolai évet. Istentisztelet végeztével a tanítótestület tartott zárógyűlést. A jövő iskolai évben a beiratások szept. 7-én kezdődnek, a tanítás pedig szeptember 11-én.

— **Vitéz Kósa Vince** állami polgári iskolai szakfelügyelő-igazgató június 27-én, délután 4 órakor a rádióban „Magyarok Verdun előtt” címen előadást tart. Felhívjuk ezen előadásra olvasóink figyelmét.

— **A szoboszlói gyógystrand** fürdőhöz a fürdőigazgatóság dr. Ádám Gyula volt klinikai tanársegédét alkalmazta rendelő orvosul. A városnak ezt az intézkedését Hajdumegyei közgazgatási bizottsága jóváhagyta.

— **Uj államtudományi doktor.** Tóth Béla városi közgazgatási gyakornok, Tóth Gábor helybeli földbirtokos fia, a szegedi tudományegyetemen államtudományi tudor lett. Tegnap avatták doktorrá. Az új doktori felavatása alkalmából igen sokan üdvözölték.

— **Az állami polgári fiu- és leányiskola** évzáró istentiszteletét ma reggel 8 órakor tartja meg a református templomban a rendes istentisztelet előtt.

URÁNIA

Csak 1 napig!

Kacagás 16 felvonáson át!
Ma este fél 7 és 9 órakor:
A legzajosabb sikerű magyarul beszélő hangos film operett:

Filléres gyors

Kun Magda, Csikós Rózsai,
Radó Sándor, Peti Sándor és
Sziklai József főszereplésével.

Azonkívül:

Felix Bressart és Charlotte Susa

10 felvonásos bohózata:

Önagysága soffőrje.

— **A kabai Nemzeti Egységpárt** június 18-án Bagi István földmunkaügyi miniszter elnöke által mintegy 300 főnyi választó jelenlétében alakult meg. A vármegyei központi képviselőtestületben dr. Csorba Antal felügyelő-képviselő jelent meg. Bagi elnök megnyitó szavai után dr. Csorba Antal gyújtóhatású, lelkes beszédében ismertette Gömbös miniszterelnök hatalmas célkitűzéseit s a nemzeti és társadalmi egység programját. Ennek hatása alatt a párt megalakult. Aelnökök lettek: Varga József, Juhász László, Mester István, vezető titkár Nagy Lajos, körzeti titkárok Kaszó Lajos, ifj. Borbély Lajos, Kovács Ferenc. Majd a 26 tagú választmány megalakulása s a megválasztott vezetők és választmányi tagok fogadalomtételre követték. Gömbös Gyula kormányelnök lelkes élettelisével végződött az alakuló gyűlés.

— **A hajduszovátai Nemzeti Egységpárt** június 18-án dr. vitéz Hadházy Ferenc országgyűlési képviselő és dr. vitéz Simon Árpád körzeti párttitkár részvétele mellett nagy lelkesedéssel alakult meg. Az alakuló gyűlésen 800 választó volt jelen. Az elnöki széklet Kapus Mihály pártelnök töltötte be. Titkárukat a központi Erdős Károly református tanítót nevezte ki. Dr. vitéz Simon Árpád körzeti párttitkár meggyőző szavakkal ismertette a Nemzeti Egységpárt mozgalomának célját és messzelehető fontosságát. Utána dr. vitéz Hadházy Ferenc országgyűlési képviselő állott a szószeke és lelkesítő hangon szólított vitéz Gömbös Gyula vezérének eddigi munkásságáról és ennek sikereiről oly meggyőző erővel, hogy a megjelent tömeget szavaival teljesen lebilincselte és mindvégig lelkes hangulatban tartotta. A választópolgárság a legnagyobb megnyugvással és bizakodással fogadta szavait. A párt tisztikara így alakult: aelnökök Szalóky Károly és vitéz Antal János, körzeti titkárokká Szabó Gyula és Bernáth József választották. A 26 tagú választmány megalakítása és fogadalomtétel után fölemelő hangulattal ért véget az alakuló gyűlés.

— **Negyven évi szolgálat** után nyugdíjba ment Márk Imre, a hajdunánási református realgimnázium érdemes igazgatója. Ez alkalmából a tanárikar, a tanulóifjúság és a hajdunánási társadalom meghatón szép bucsu ünnepséget rendeztek a távozó igazgató tiszteletére.

— **Vámospércsen** a **Nemzeti Egységpártja** június 18-án vitéz Dobos Sándor református igazgató-tanító és dr. Mitrovics Gyula vezető titkár elnöke alatt igen lelkes érdeklődés mellett alakult meg. A gyűlésen 600 választó volt részt. Vitéz Dobos Sándor elnök megnyitó beszédében igen találó szavakkal vázolta Gömbös kormányelnök célkitűzéseit, a Nemzeti Egység országos jelentőségű mozgalomát, a nemzeti munkatervet. Lelkes beszédében hangoztatta, hogy az egész nemzetet át kell alakítani, át kell nevelni egy a jobb jövőt munkáló egységes frontu cselekvő akaratá. Ismertette a helyi szervezetre vonatkozó munkaprogramot. A közgyűlés ezt egyhangulag magáévá tette s a Nemzeti Egységpártját megalakította. Aelnökök lettek Bálint Imre és Asztalos Ferenc birtokosok, körzeti titkárokká választották Ármós József és Forgács Lajos ottani lakosok, majd 22 tagú választmányt választottak. Vitéz Dobos Sándor elnök köszönet szavaival és a Hymnus felemelő hangjaival végződött a nagyon szépen sikerült alakuló gyűlés.

L i s z t

legjobb minőségben
mélyen leszállított árban
Gáll Jánosnál kapható.
I. tized. Szöllősi-ház.

— **A róm. kath. elemi iskola** évzáró vizsgái június 21—23. napjain mentek végbe.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság kihirdetés: Sicherman Ignác és Róth Janka, Takács Sándor és Molnár Róza, Szabó Lajos és Lebovics Mária, Császár Sándor és B. Szabó Lidia Házasságot kötöttek: E. Lukács Albert és Kovács Julianna. Halálozás: Tóth István 53 éves, Berkovics Ignác 92 éves. Születés: Kelemen László fia Lajos, Soós Emil leánya Magdolna, Sándor András leánya Eszter, Karika Imre fia Imre, Kis János leánya Irma, V. Magyar Antal leánya Piroška, Szegény Sándor leánya Erzsébet, Pap Sándor fia Kálmán.

— **A HONSZ. hajduszoboszlói csoportjának választmánya** június 21-én tartott ülésén a csoport kebeléből 2 tagját 1/2 év tartamára kizárta, mert az aelnökökkel szemben tiszteletlenséget tanúsítottak, a tagok között elégedetlenséget szítottak és magatartásukkal a csoport belső békéjét, a tagok egyetértését veszélyeztetették.

— **Dr. Vasady Győző** városi főjegyző fegyelmi ügyét június 19-én tárgyalta Hajdumegyei fegyelmi választmánya. A fegyelmi bírósági ülésen báró Vay László főispán elnökölt. A fegyelmi bíróság dr. Vasady Győzőt a fennforgó súlyosabb természetű fegyelmi ügyéből kifolyólag állásától való felmentésre ítélte úgy, hogyha már a nyugdíjjogosultsága meg van, akkor az ítélet jogerőre emelkedése után nyomban nyugdíjazandó; ha pedig még nem érte el a nyugdíjjogosultságot, úgy végkielégítésben részesítendő. A fegyelmi ítélet még nem érkezett meg a városhoz. Annak idején a városi képviselőtestület elé fog kerülni.

Használt és rossz állapotban levő elemi és polgári iskolai tankönyveket mindenki **Wohlberg-papírhelyettesítésben** igyekezzen a **Wohlberg-papírhelyettesítésben** eladni, mert az esetleges könyvváltozások folytán csak korlátozott mennyiségben veszünk!

— **A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem rektora** közhírre teszi, hogy az egyetem hit-tudományi, jog- és államtudományi, orvosi és bölcsészettudományi karán a beiratkozások 1933. évi szeptember hó 1-én kezdődnek és szeptember hó 15-ig tartanak. Eredeti okmányokkal felszerelt kérvények aug. hó 1-ig adandók be az illetékes dékáni hivatalokhoz. Bővebb felvilágosítást nyújtanak a dékáni hivatalok.

— **A londoni világgazdasági konferencián** 66 állam 200 megbízáttal van képviselve. MacDonal angol miniszterelnök kijelentése szerint a konferencia teljes gőzzel dolgozik a világ gazdasági rendjének megjavításán.

Kiadó úrilakás.

Kiadó augusztus hó 1-ére a Vörner-féle házban 6 szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás Értekezhetni: a Hajdumegyei Takarékpénztárnál.

— **A hajduszoboszlói Iparos Dalkör** június 18-iki műsoros délutánja a kedvezőtlen időjárás ellenére is fényesen sikerült. Az Iparos Dalkör elnökeite jellegét. Dr. Erdős Kálmán dalköri elnök magasröptű, szépen átgondolt megnyitójában a dal esztétikai fejlődését, hatását vezette le a hallgatóság előtt általános tetszést keltő megállapításokkal. A Szalonzenekar játékművészete, technikája, zenei tudása hatalmasan fejlődik, finomul erősödik. A Csokonai-nyitány, a Rákóczi-nóta, a János vitéz és egy induló előadásával újból remekelt és megérdemelt tapsot aratott. Juhász Ibolya urleány Papp-Váry Elemérné egyik kiválóan hazafias költeményét szavaltta rendkívüli hatással; dr. Szabó Zoltán városi tanácsnok pedig Kozma Andor „Carthago”-ját adta elő drámai erővel. Előadásukat a közönség zúgó tapsal fogadta. Végeztül Fehér János segédlelkész Strausztól egy műdalt, majd több magyar népdalt énekelt. Iványi karnagy briliáns zongorakísérete mellett. Fehér János hangjándát volt, magas baritonja kellemesen érvényesült, többszöri újrás és frenetikus taps lett osztályrésze. A közönségnek igazán kellemes élvezetet nyújtott a műsoros délután.

Vesse emlékezetébe és fogadja szeretetébe a már megnyílt

Élelmiszerházat

ahol a leghigiénikusabban kezeltek és a legkényesebb igényeket kielégítő árukat, u. m.: **gyulai husárakat, kekszet, szalámit, szardiniákat és egyéb csemege-árukat,** továbbá az összes

fűszerárakat

(mentesen petroleum, kocsikenőcs és egyéb hasonló áruk illatától!!) a legjutányosabban szerezheti be. Árakat nem hirdetünk, erről — saját érdekében — a legelső alkalommal igyekezzen meggyőződni. — Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

Élelmiszerház

a Piacon (Grósz Lajos rófosker. házában).

— **A kölcsöngabona kiutalása.** Az aratási munkák zavartalan lefolytatása céljából 1087 métermázsas kölcsönrozsot kért Hajduszoboszlói város több mint 600 ellátatlan kisbirtokosa. Tekintettel az itteni súlyos helyzetre, a földmivélsügyi minisztérium telefonon intézkedett, hogy e kölcsönrozs soronkívül adassék ki.

A napokban ugyanis megjelent a lapokban a Városok Országos Kongresszusának a kimutatása, mely szerint legnagyobb Hajduszoboszlón (a lakosság 56,4 százaléka) az ellátatlan inségesek száma. A Gazdasági Liga vezetősége, dr. vitéz Hadházy Ferenc képviselő és dr. Márton Gábor polgármester tevénykedtek legelőször a gabona kiutalása körül. A földmivélsügyi minisztériumban szerzett információ szerint, a Futura debreceni kirendeltsége a jövő hét közepén fogja a kölcsönrozsot, az arra jogosult igénylők között, a hatóság segítségével kiosztani s a kölcsönvevők írásban kötelezik magukat, hogy azt a cséplés után természetben kamatostól együtt visszafizetik. E kölcsönrozs kieszközölése révén meg lesz oldva az arató munkások nagy részének a kenyérral való ellátása.

— **Néhai Fehér Gábor** városi tanácsnok, árvaszéki úrnő leánya Fehér Klára urleány Debrecenben, a Dóczy-intézetben jelesen érettségizett.

— Felavatták a szarvasi gazdasági tanintézet zászlóját. A Tiszántul egyik legjelentősebb iskolavárosának, Szarvasnak messze vidéken híressé vált középfoku gazdasági tanintézete, amely nevét az egykori nagynevű lutheránus paptól, Tessedik Sámuelről kapta, most szombaton avatta fel felemelő keretek között ifjusági zászlóját. Az ünnepség előtt az egyházak lelkeszei adták a zászlóra áldásukat. Az ünnepség a tanintézet dísztermében folyt le igen nagyszámú közönség részvételével.

A szarvasi m. kir. gazdasági tanintézet

földmivélsügyi minisztérium egyetlen középfoku gazdasági szakiskolája.

Itt gazdák, birtokosok, bérlők, négy középiskolát végzett fiatal önálló gazdálkodásra tanítják. Modern tanintézet, kitűnő, olcsó konviktus. Elméleti és gyakorlati oktatás. 500 holdas tangazdaság. Testnevelés. Sport.

Katonaságnál karpaszományos kedvezmény.
Részletes tájékoztatást küld az Igazgatóság.

— **Köszönetnyilvánítás.** Felejtetetlen emlékü jó férjem végtiszteségére egybegyűlt nyugdíjas vasutas kartársainak, gazdakori tagtársainak, jó ismerősöknek, barátoknak s mindazoknak, akik megjelenésükkel mélyseges gyászunk iránt részvételüket fejezték ki, őszinte köszönetemet nyilvánítom. Özv. **Bálint Kálmáné és családja.**

— **Félmilliónál többen szorulnak a magyar városokban hatósági ellátásra.** A Magyar Városok Országos Kongresszusa most állította össze a magyar városok hivatalos inség-statisztikáját. Ez a kimutatás 47 magyar város adatait tartalmazza, azonban csak a fizikai munkanélküliek adatait állították össze, a szellemi munkanélküliek, akik a városokban a nyomorgók tekintélyes százalékát alkotják, ebben a statisztikában nem szerepelnek. A hivatalos adatokból megállapítható, hogy a 47 magyar város 2.6 millió lakosa közül 527,150 a hatósági ellátásra szoruló inséges. Legjobb helyzetben Esztergom városa van, ahol a 17,354 lakos közül mindössze 534 az inséges. Megdöbbentő ellenben Hajduszoboszló helyzete, ahol 17 022 lakos közül 9600, tehát a lakosság 56.4%-a inséges. Súlyos helyzetben van Szentes városa is, ahol a 32,861 lakos közül 17,800 szorul hatósági támogatásra. Szerepel Budapest székesfőváros is ebben a kimutatásban, még pedig 190,422 inségesrel Szegeden 21-13, Debrecenben 16-47, Miskolcon 22-54, Győrben 23-85, Sopronban 8-94, Székesfehérváron 22. Hajduböszörményben 30-71, Baján 29-48. Nagykőrösön 25-78, Szekszárdon 26-05, Pécsen 26-78 százalék az inségesek aránya. Husz százalékán felüli az inségesek száma még Kecskeméten, Békéscsabán, Csongrádon, Karcagon, Kisújszálláson, Pápán, Turkevén, Veszprémben, Zalaegerszegen. Tíz százalék alatt van a nyomorgók száma Kaposváron, Kiskunfélegyházán és Salgótarjánban.

— **Zsidótemplom avatás Hévízfürdőn.** Az 1930—1933 években közadakozásból felépített hévízfürdői izr. templomot július 2-án nagy ünnepéggel avatja fel a Hévízfürdői Izr. Temp'omgyesület.

Béke-áruház, Debrecen, Szent Anna-utca 2. szám.

Leszállították a fizetését? Kevesebb lett a jövedelme?

... ennek dacára szépen ruházkodhat és nem kell a megszokott dolgokat nélkülöznie, ha a jó és szép portékájáról és olcsó áraitól híres **Béke-áruházban** vásárol **selyemárut, ruha-, kosztüm- és kabát-szövetet, mosóselymet, vásznat, kartont, asztalneműt és kelengyét.**

Keves az üzleti költség,
nagy a választék és
olcsók az árak: ez a

Béke-áruház, Debrecen, Szent Anna-utca 2. szám.

Hajduszoboszlóiak találkozóhelye az István király szálloda Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Nyugati-pályaudvar mellett. A szállodában étterem, kávéház és am. bar. Telefonszámok (Interurban): 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, lift. A szállodában kávéház, cukrászda és fodrász-terem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés: 2-es és 46-os kocsikkal.

— **A hortobágyi vásárról 30 kilométernél nagyobb távolságra is lehet a jószágokat lábon hajtani.** A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a kamara elnökségének közbenjárására a földmivélsügyi kormányzat megengedte, hogy a f. hó 27-iki hortobágyi (hidi) országos vásár alkalmával, úgy az egyiptalás, mint a hasított körmű állatokat a marhalevel kiállításának helyétől számított 30 kilométernél nagyobb távolságra, úgy a gazdák, mint a kereskedők lábon elhajthatják. A hortobágyi hidivásár különben igen kiváló alkalom lesz főleg Nonius fajta lovak, magyarfajta tenyészállatok és ökrök, valamint juhok vásárlására, mert az eddigi jelekből következtetve igen nagy felhajtásra lehet számítani.

— **A Corvin szabadszínpad** a zsbivásár-terén ma vasárnap két nagy ünnepi diszladást tart, délután 4 és este fél 9 órakor.

— **A „Magyar Művészet”** legújabb júniusi számában Tietze Hans, a kiváló osztrák műtörténész meleg tanulmányban ismerteti a német modern művészet egyik legjellegzetesebb képviselőjének, Kokoschka Oszkárának legújabb művészi alkotásait, melyek szubjektivitását kitűnően elemzi. Szőnyi Ottó ismeretlen renaissance kőemlékeket mutat be, melyeket a Pécs mellett fekvő siklósi várban talált. A nagyértékű kőemlékek odatelepített olasz mesterek művei. Dr. Lauer Károly az Iparművészeti Múzeum újabb szerzeményeit mutatja be. A dusan illusztrált szép füzet gazdag irodalmi és a művészeti centrumok pezsgő életéről beszámoló friss művészeti hírek rovatai zárják be. A legelső külföldi művészeti orgánumokkal egy szinten álló, népszerű és külföldön is igen elterjedt, a mélynyomások képek százaival díszített, kitűnő magyar folyóirat előfizetési ára a mai gazdasági viszonyokra való tekintettel leszállítottan negyedévre 7 pengő 50 fillér. Illusztrált tájékoztatást szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 7.

— **Akik a halállal játszanak.** A világ legvakmerőbb akrobatáiról közöl pompás képekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, mely gazdag tartalommal jelent meg. Érdekesnél érdekesebb cikkeket, pompás rádióműsorokat, színházi beszámolókat, híreket, pletykákat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, filmriportokat, gazdag rejtvényrovatot és más számtalan szórakoztató írást talál az olvasó a népszerű képeslapban. A 84 oldalas Délibáb 120 képet közöl és ára csak 20 fillér.

— **Külföldi dalárdák az országos dalosnapon.** A XXIII. országos dalosverseny előkészületei már befejezést nyertek és a jelenlétekből látszik, hogy közel 15 ezer dalos fog résztvenni a XXIII. országos dalosverseny különböző ünnepélyein és versenyein. Külföldről a szófiai Gussla európai hírt énekkara, továbbá svájci dalosok egyesített dalárdája és a bécsi Wiener Männergesangverein válogatott dalostársasága fog szerepelni és énekelni a magyar közönségnek. Tizenhét különvonalat fogja vinni a dalosokat a fővárosba. A 15 ezer dalos nagy kíséretőmeget is vonz magával, úgy, hogy a fővárosban ebből az alkalomból a vidékről 20—30 ezer embert várnak. A főváros közönsége nagy érdeklődéssel kíséri a magyar dalosok XXIII. országos dalosversenyét. Szombaton indulnak a vonatok a fővárosba 66 százalékos vasúti kedvezményrel és vasárnap éjszaka, illetve hétfőn reggel indulnak vissza a dalosok.

— **A káliszappan és rézkénpor házi készítését** ismerteti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a takarékos szőlőpermetezésről, a kaliforniai paizstetű nyári irtásáról, a gyümölcs ritkításáról, szedéséről és csomagolásáról, a kiültetett szőlőtőlványok kezeléséről, a lötető irtásáról, a rózsák összes fontosabb betegségeiről, a sárgadinnye nyéséséről, az esős időben való permetezésről stb. A dusan illusztrált két lapból egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmivélsügyi Minisztérium) díjtalanul küld mutatványszámot.

— **A hortobágyi hidivásár június hó 27-én lesz.** A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltektől gazdaközönség és állatkereskedők figyelmét arra, hogy a híres hortobágyi (hidi) országos vásárt június hó 27-én (kedden) a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartják meg. A hortobágyi hidivásár igen kedvező alkalom a magyarfajta és vágómarhák, a Nonius fajta lovak, hazai fésűs és magyar rakca juhok beszerzésére. A Hortobágyra Debrecenből reggel 4 órakor és 8 órakor indulnak vonatok, ahonnan a déli és délutáni órákban lehet Debrecenbe visszaérkezni.

— **A fényképezés világrekordja.** Afrikában szombaton rábukkantak a világ legnagyobb kék gyémántjára, Los Angelesben vasárnap óriási földrengés pusztított, Kisázsiaiban saskörmű fiút szült pénteken egy török asszony — s az események képét kedden már hozzák a világ legnagyobb illusztrált lapjai, köztük természetesen Tolnai Világlapja is. Hogyan lehetséges ez? Ugy, hogy Tolnai Világlapja szerkesztőségébe a világ minden részéből 8000 aktuális kép érkezik képtávirón, repülőgépen és vonaton hetenként és ezekből választja ki a legérdekesebbeket és legaktuálisabbakat ez a nagy képeslap, mely így a világ legérdekesebb képeivel tud szolgálni olvasóinak.

— **Önkéntes adakozásból állítják fel Báthory szobrát.** Az idei Báthory jubileumra a Báthory István-émlékbizottság által tervbevevett ünnepélyek egyike Báthory szobrának felállítása. A magyar megpróbáltatásnak mai korszakában ez a szobor egyet jelent az erdélyi gondolattal. Ezért a magyar társadalom a legnagyobb érdeklődéssel kíséri eddig is ennek a mozgalomnak minden részletét és különösen a szobor-akciót. Megindult az önkéntes adakozás magánosok és társadalmi testületek részéről. A Báthory kultusz és az ez évi jubileum szolgálatában a Báthory István-émlékbizottság Báthoryról népies füzeten életrajzot ad ki, melyet Erdős László százados, hadtörténelmi előadó állított össze. Az előszót Lukács György titkos tanácsos, elnök írta.

— **A Középkolát Végzetek Egyéves Kereskedelmi Szaktanfolyamán, Budapest, VIII., Vas-utca 9—11., amelyet Budapest székesfőváros közönsége tart fenn, az 1933—34. iskolaévre szóló beiratások folyamataiban vannak. A szaktanfolyam célja az, hogy olyan férfiaknak és nőknek, akik a középkolai érettségi vizsgálatot letették, vagy katonai tisztképző, vagy tanítóképzőintézetet végeztek, egy év alatt lehetőleg alapos kereskedelmi szakképzést nyújtson, amellyel kereskedelmi gyakorlati kenyérkereseti pályára léphetnek. A beiratkozáshoz születési anyakönyvi kivonat és érettségi bizonyítvány szükséges. Beiratkozni hétköznaponként délelőtt 11 órakor lehet. Fizetendő díjak: Beiratási díj 56 P, félévi tandíj 110 P. Köztisztviselők, hadirokkantak, vagy özvegyek gyermekei e díjak felét fizetik. Bővebb felvilágosítást a tanfolyam tájékoztatója nyújt, amely Budapest, VIII., Vas-utca 11. szám alatt a kapusnál kapható, vagy postán való elküldése is kérhető.**

Allatvásári jelentés

1933. évi június 24-iki heti vásárról:

	Felhajlatott:	Eladatott:
Sertés	468 drb.	345 drb.
Ló	2	1
Szarvasmarha	3	1
Borjú	2	2
Juh	6	6
Kecske	3	2
Hizottsertés különként élőszuliban		66—72 f.
Gyenge borjú		48—54 f.

7356—1933.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a földmivélsügyi miniszter ur a június 27-én megtartandó hortobágyi hidivásárra és vásárról úgy az egyiptalás, valamint a hasított körmű állatoknak a marhalevel kiállításától számított 30 kilométernél nagyobb távolságra való lábon hajtását úgy a gazdák, mint az állatkereskedők részére megengedte.

Hajduszoboszló, 1933. június 24.

Dr. Márton Gábor
polgármester.